

PERSBERICHT

Populair wetenschappelijk boek over Stadsfries

1ste exemplaar “Oorsprongen van het stadsfries” voor burgemeester Crone

LJOUWERT/LEEWARDEN, 10 maart 2009 - De Fryske Akademy presenteert in samenwerking met het Histoarysk Sintrum Ljouwert (HSL) op woensdag 18 maart het boek *Oorsprongen van het stadsfries*. Ferd Crone, burgemeester van de gemeente Leeuwarden, krijgt het eerste exemplaar van het boek aangeboden. De aanbieding is onderdeel van een feestelijk programma, dat vanaf 16.00 uur (zaal open vanaf 15.45 uur) in het HSL aan de Grienewei 1 in Ljouwert / Leeuwarden zal plaatsvinden.

Er zijn al veel boeken over het Stadsfries geschreven. Het bijzondere aan het boek *Oorsprongen van het stadsfries* (gedrukt door de AFUK) is niet alleen dat het op populair wetenschappelijke wijze het Stadsfries in steden als Leeuwarden, Sneek en Bolsward beschrijft, maar ook dat dat uitvoeriger is gedaan dan ooit tevoren. Het Stadsfries was gedurende een groot deel van de 20e eeuw de belangrijkste voertaal in steden als Leeuwarden, Sneek en Bolsward. De identiteit en de oorsprong van het Stadsfries zijn lang onderwerp van discussie geweest. Is het Nederlands in een Friese mond? En zo ja, is dat dan een goed gelukte poging van Friezen om Nederlands te spreken of is die poging ergens op de helft blijven steken?

Aan de hand van inzichten uit de wetenschap over taalcontact toetsen de schrijvers het karakter van de taalkundige kenmerken van het Stadsfries. En uitvoeriger dan eerder is gedaan, bestrijken ze de hele breedte van uitspraak, woordenschat, vormleer en zinsbouw. Belangrijke aanvulling daarbij is dat ook vergeleken wordt met ouder Fries en Nederlands. Het Stadsfries is immers in de 16e eeuw ontstaan. De uitkomst is dusdanig dat de auteurs spreken over “Oorsprongen” in het meervoud. De conclusie luidt:

“Het Stadsfries is [...] ontstaan doordat friezen Nederlands probeerden te leren [...]

Hoogstwaarschijnlijk hebben het Stadsfries en het Nederlands, specifiek het Noord-Hollands, in de 16e eeuw sterk op elkaar geleken. [...] Na het ontstaan van het Stadsfries moeten we rekening houden met een blijvende Friese [...] invloed [...] en een toenemende invloed van de vooral sinds de 19e eeuw gevestigde Nederlandse standaardtaal.” (p. 217).

Bibliografische gegevens *Oorsprongen van het stadsfries*

Cor van Bree & Arjen P. Versloot, met medewerking van Rolf H. Bremmer jr.

Oorsprongen van het stadsfries, with an extensive summary. Fryske Akademy – Afûk, Ljouwert 2009. NUR 300. ISBN 978-90-6273-801-4